

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 25. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 330 (Alm. del) efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Christoffer Aagaard Melson (V) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 330:

Vil ministeren redegøre for, om det i henhold til konventionerne, der regulerer udlændingeområdet, betragtes som umenneskelig eller nedværdigende behandling af kvinder, hvis ét eller flere af følgende forhold gør sig gældende i et land, og hvilken betydning det vil have for muligheden for at udvise en kvinde til pågældende land:

- Forbud mod at kvinder må tage en uddannelse.
- Forbud mod at kvinder kan tage et arbejde.
- Forbud mod at kvinder må forlade hjemmet uden et mandligt familiemedlem, de har en tæt relation til.
- Lovgivning/regler der tillader, at kvinder kan tvinges ind i et ægteskab mod deres vilje.

Vil ministeren også redegøre for, om det i forhold til Kvindekonventionen vil være muligt at udvise en kvinde til et land, hvor én eller flere af ovenstående regler bliver håndhævet?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Flygtningenævnet, der har oplyst følgende:

”Efter udlændingelovens § 7, stk. 1, gives der opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af FN’s Flygtningekonvention af 28. juli 1951, det vil sige, hvis den pågældende har en velbegrunder frygt for at blive udsat for forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser. Kriteriet for, hvornår Flygtningenævnet anser betingelserne for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk.

16. maj 2022

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2022 - 5026
Akt-id 1983212

1, for opfyldt, kan generelt udtrykkes således, at der skal være tale om en person, som har en velbegrunder frygt for at blive udsat for en konkret individuel forfølgelse af en vis styrke ved en eventuel tilbagevenden til sit hjemland.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 2, gives der opholdstilladelse til en udlænding, der ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Flygtningenævnets praksis for at anse betingelserne for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, for opfyldt, kan generelt beskrives således, at der skal foreligge konkrete og individuelle forhold, der sandsynliggør, at den pågældende ved en tilbagevenden til sit hjemland vil blive udsat for en reel risiko for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling. Flygtningenævnets praksis er i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, hvorefter det afgørende for bevisvurderingen er, om der er vægtige grunde til at antage, at der er en reel risiko for, at ansøgeren, hvis udsendt, risikerer en behandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 3, kan der i tilfælde omfattet af stk. 2, gives opholdstilladelse hvor risikoen for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf har baggrund i en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile.

Udlændingeloven indeholder ikke særlige bestemmelser vedrørende kønsrelaterede overgreb. Det er dog generelt anerkendt, at kvinder og mænd kan blive udsat for særlige typer overgreb, der giver behov for beskyttelse. Sager, hvor asylmotivet er køns- og æresrelaterede overgreb, skal som alle andre asylsager vurderes i forhold til udlændingelovens § 7. I lighed med andre sager foretager nævnet en konkret og individuel bedømmelse af, hvorvidt den enkeltes asylmotiv sammenholdt med nævnets baggrundsoplysninger vedrørende det pågældende land kan medføre, at den pågældende er omfattet af udlændingelovens § 7. I denne vurdering indgår også oplysninger om eventuelle særlige forhold i den pågældendes hjemland.

Det er ikke muligt inden for rammerne for besvarelsen af et spørgsmål som det foreliggende at give en udtømmende redegørelse for, om det vil udgøre forfølgelse eller umenneskelig eller nedværdigende behandling af kvinder i asylretlig forstand, hvis et eller flere af de i spørgsmålet oplyste forhold gør sig gældende i asylansøgerens hjemland. Oplysninger om generelt vanskelige forhold for kvinder i et bestemt land vil imidlertid indgå som et element i Flygtningenævnets konkrete asylvurdering, der sammenholdt med andre faktorer vil kunne tale for, at ansøgeren opfylder betingelserne for asyl. Om

betydningen af kumulative forhold ved asylvurderingen og generelt vanskelige forhold i et land kan der i øvrigt henvises til gennemgangen i Formandskabets 29. beretning, 2020, afsnit 4.4 og 4.5, side 138 ff.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i dommen R.H. mod Sverige (4601/14) vedrørende en kvinde fra Somalia forholdt sig til den generelle risiko for kvinder uden mandligt netværk i Mogadishu. Domstolen fandt, at en enlig kvinde uden mandligt netværk ved en tilbagevenden til Mogadishu ville være i reel risiko for at komme til at leve under forhold svarende til umenneskelig eller nedværdigende behandling som omfattet af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 3 og henviste i den forbindelse særligt til, at FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR) havde udpeget kvinder og piger som tilhørende en særlig risikogruppe, og at flere rapporter samstemmende berettede om alvorlig og udbredt seksuel og kønsbaseret vold. I den konkrete sag fandt Domstolen imidlertid ikke, at klageren ville være i reel risiko for at blive udsat for behandling i strid med konventionens artikel 3, idet klageren ikke havde sandsynliggjort, at hun ville være uden mandligt netværk.

Flygtningenævnet har i 2021 og 2022 behandlet et antal sager vedrørende kvindelige statsborgere fra Somalia og Afghanistan, hvor nævnet, med udgangspunkt i oplysningerne om forholdene for kvinder i de pågældende lande, har lagt til grund, at de som enlige kvinder uden mandligt netværk vil være i risiko for at blive udsat for asylbegrundende overgreb. Flygtningenævnet har i disse sager truffet afgørelse på baggrund af en konkret og individuel vurdering af, om den pågældende asylansøger opfylder betingelserne for at opnå opholdstilladelse efter § 7. Som eksempler på nævnets praksis kan der henvises til soma/2022/9 og afg/2022/4, hvor begge kvinder blev meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, idet nævnet lagde til grund, at de som enlige kvinder uden mandligt netværk tilhørte en særlig social gruppe, jf. Flygtningekonventionens artikel 1 A. Afgørelserne kan findes på Flygtningenævnets hjemmeside på <https://fln.dk/da/Praksis>.

Flygtningenævnet er opmærksomt på de generelt vanskelige forhold for kvinder i en række lande. Nævnet kan i den forbindelse henvise til notatet "Beskyttelsen af asylansøgere i henhold til FN's Flygtningekonvention og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention" udarbejdet af Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet (senest opdateret i 2022), som kan findes på Flygtningenævnets hjemmeside, www.fln.dk, hvoraf fremgår blandt andet, at:

"[...]

12. Forfølgelse af kvinder

EMD's praksis på området for særlig forfølgelse af kvinder er i vidt omfang præget af meget konkrete afgørelser, hvor fokus ofte alene har været på at få afklaret, hvorvidt pågæl-

dende person risikerede at blive udsat for den givne behandling. I disse afgørelser spores således ingen principiel stillingtagen til, hvorvidt den givne behandling, hvis den fandt sted, ville krænke artikel 3. [...] Udover de traditionelle årsager til forfølgelse, såsom race, religion og lign., der ikke i deres natur nødvendigvis rammer kvinder anderledes end mænd, eksisterer en række former for såvel overgreb som årsager, hvor kvinder på baggrund af kultur, samfundsopbygning, religion eller blot det faktum, at de er kvinder, er særligt udsatte. De mest velkendte eksempler på, hvorledes religion eller kultur kan være basis for alvorlig diskrimination eller overgreb mod kvinder, er lande, hvor retssystemet er bygget over islamisk lov eller hvor samfundet bærer præg af traditionelle opfattelser af kønsrollerne. EMD har i en række tilfælde være stillet overfor kvinder, der har påberåbt sig, at de i tilfælde af en udsendelse til deres hjemlande vil være særligt udsatte for at blive udsat for overgreb netop på grund af deres køn. [...]"

Flygtningenævnet er imidlertid ikke bekendt med afgørelser truffet af nævnet, hvor ansøgeren eller klageren er meddelt asyl på baggrund af, at personen vil blive udsendt til et land, der forbyder kvinder at tage en uddannelse, arbejde eller forlade hjemmet uden et mandligt familiemedlem med hvem, kvinderne har en tæt relation til.

Derimod er der eksempler på afgørelser, hvor det af nævnet er lagt til grund, at en kvinde risikerer tvangsægteskab og derfor er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Som eksempel kan henvises til afgh/2017/210.

Som eksempler på afgørelser, hvor nævnet har meddelt en kvinde opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, som følge af den risiko, der følger af, at en kvinde flygtet fra et tvangsægteskab kan henvises til irak/2019/101 og irak/2020/17. De nævnte afgørelser kan findes på Flygtningenævnets hjemmeside på <https://fln.dk/da/Praksis>.

For så vidt angår anmodningen om, at der redegøres for, hvorvidt det i forhold til FN's Kvindekonvention vil være muligt at udsende en kvindelig ansøger til et land, der har lovgivning eller regler, der nægter kvinder de oplyste rettigheder og/eller tillader tvangsægteskab, bemærker Flygtningenævnet, at FN's Kvindekomité har udtalt, at de deltagende stater har pligt til at beskytte kvinder, som ønskes udsendt, mod en virkelig, personlig og forudsigelig risiko for at blive udsat for alvorlige former for kønsrelateret vold, hvad enten denne er begået på den deltagendes territorium eller ej – såkaldt eks-territorial virkning. Der kan i den forbindelse henvises til klagesag 33/2011 (udtalelse af 15. juli 2013, CEDAW/C/55/D/33/2011), præmis 8.10. Det vil i forlængelse heraf bero på en konkret og individuel vurdering af de faktiske forhold i den enkelte sag sammenholdt med baggrundsoplysningerne for det

pågældende hjemland, hvorvidt det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at udsende en kvindelig asylansøger.

Formandskabets 29. beretning, 2020, afsnit 5.5, s. 214 ff., indeholder en nærmere gennemgang af praksis i henhold til udlændingelovens § 7 for så vidt angår køns- og æresrelateret forfølgelse, hvortil der i øvrigt henvises.”

Kaare Dybvad Bek

/

Brit Gotthard Jensen